

ที่ กต ๑๐๐๒/๖๔๔

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๗๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๑๖ ในช่วง High Level Segment

เรียน เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนตรี

๕/๒
๑๗๙๘
๑๘ เม.ย. ๖๔
๑๕.๐๔.๖๔

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council - HRC) สมัยที่ ๑๖ ในช่วงการประชุมระดับสูง (High Level Segment - HLS) ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ – ๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ นครเจนีวา

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council –HRC) มีกำหนดจัดการประชุมปีละ ๑ ครั้ง คือในช่วงเดือนมีนาคม พฤหัสบดี และกันยายน ณ สำนักงานสหประชาชาติ นครเจนีวา โดยจะมีการประชุมระดับสูง (ระดับผู้นำ หรือรัฐมนตรี) ในการประชุมสมัยแรกของปี ดังนั้น ในการประชุม HRC สมัยที่ ๑๖ ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจึงได้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าวเพื่อ ก่อตัวถ้อยແถลงแสดงบทบาทของไทยด้านสิทธิมนุษยชน ในช่วงที่ไทยเป็นสมาชิกและประธานของ HRC และเพื่อพบทารือทิวภาคีกับผู้แทนจากประเทศและหัวหน้าสำนักงานจากการระหว่างประเทศต่างๆ

๒. สาระสำคัญ

๒.๑ การก่อตัวถ้อยແถลงในการประชุม Human Rights Council (HRC)

๒.๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้แสดงความขอบคุณ ประเทศไทยที่ให้ความไว้วางใจให้ประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธานของ HRC ในช่วงเวลาสำคัญที่ HRC กำลังเข้าสู่การทบทวนสถานะและการดำเนินงานของตนเอง และในช่วงที่มีการเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งประเทศไทยพยายามทำหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อให้ HRC มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนบนพื้นฐานของการหารือและความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงความสำคัญของการส่งเสริมประชาธิปไตย ความอดทนอดกลั้น การไม่ใช้ความรุนแรง และย้ำถึงความสำคัญที่ HRC ต้องทำงานร่วมกันเพื่อหยุดยั้งลัทธิเผด็จการโดยบุคคลคนเดียว

๒.๑.๒ แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงความคืบหน้าในการดำเนินงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ทั้งในเรื่องการสอบสวนความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ทางการเมืองเมื่อเดือนเมษายนปีที่แล้ว ความคืบหน้าของแผนปรองดองแห่งชาติ ๕ ข้อ และแผนปฏิรูปโครงสร้างของประเทศไทยในด้านต่างๆ ความพยายามลดความเหลื่อมล้ำในสังคม รวมทั้งนโยบายสวัสดิการเพื่อให้บุคคลทุกกลุ่มในประเทศไทยได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและโอกาสที่เท่าเทียมกัน

๒.๑.๓ มุ่งเน้นถึงบทบาทของไทยในการร่วมสร้างมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ผ่านการจัดทำข้อกำหนดของสหประชาชาติสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และมาตรการที่มิใช่การคุณขั้นส่วนรับผู้กระทำการผิดกฎหมาย หรือข้อกำหนดกรุงเทพฯ (Bangkok Rules) และแสดงความพร้อมที่ประเทศไทยจะเข้าสู่กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยให้กับ Universal Periodic Review (UPR) ของ HRC ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ตลอดจนการแนะนำยมณฑ์เทียร บัญถัติ ผู้สมควรของไทยในคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙ (ซึ่งได้เดินทางไปหาเสียงในการประชุม HRC ครั้งนี้) ให้ที่ประชุม HRC รู้จักด้วย

๒.๒ ผลการหารือระดับทวิภาคีกับผู้แทนประเทศไทยต่างๆ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้พบหารือทวิภาคีกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทยต่างๆ ที่เข้าร่วมการประชุม HRC สมัยที่ ๑๖ ได้แก่ เอฟริกาใต้ ออสเตรเลีย สวีเดน คาซัคสถาน เชอร์เบีย และมาซิโดเนีย โดยได้ซึ่งแจงให้ประเทศไทยต่างๆ ทราบเกี่ยวกับจุดยืนและท่าทีของไทยต่อสถานการณ์ปะทะตามแนวทางเด่นไทย – กัมพูชา ซึ่งต้องการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธิผ่านช่องทางทวิภาคี ท่าทีของไทยต่อสถานการณ์ในพม่าภายหลังจากการเลือกตั้ง ทั้งในเรื่องการช่วยเหลือพม่าในการพัฒนาประเทศ และการเตรียมความพร้อมเพื่อให้ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในไทยสามารถเดินทางกลับประเทศไทยเมื่อสถานการณ์ในประเทศไทยมีพัฒนาการที่ดีขึ้น การดำเนินงานของรัฐบาลไทยในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการขอรับการสนับสนุนมิใหองค์กรการประชุมอิสลาม (Organization of the Islamic Conference - OIC) ออกข้อมติเกี่ยวกับสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย บทบาทของไทยในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในเวที HRC การพัฒนาระบวนการประชาธิปไตย โดยฝ่ายไทยประสงค์จะเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยต่างๆ และการหารือในประเด็นด้านความสัมพันธ์ทวิภาคีทั่วไป

นอกจากนี้ ยังได้มีการพบหารือช่วงสั้นๆ กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และเยอรมนี โดยกล่าวขอบคุณสหรัฐฯ ที่ให้การสนับสนุนไทยเกี่ยวกับสถานการณ์ชายแดนไทย – กัมพูชา และซึ่งแจงเกี่ยวกับพัฒนาการของสถานการณ์ไทย-กัมพูชาให้ประเทศไทยทราบ รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การเรียกร้องประชาธิปไตยในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือด้วย

๒.๓ ผลการหารือกับหัวหน้าสำนักงานต่างๆ ของสหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ

๒.๓.๑ ข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Human Rights) ซึ่งได้หารือเกี่ยวกับการเยือนไทยของกลไกพิเศษต่างๆ ของ HRC การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของแรงงานต่างด้าว การดูแลผู้หนีภัยการสูบจากพม่า กระแสการเรียกร้องประชาธิปไตยที่สะท้อนกระแสต่อต้านระบบการปกครองแบบเผด็จการโดยบุคคลคนเดียว รวมทั้งการเชิญข้าหลวงใหญ่ฯ เยือนไทย

๒.๓.๒ ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees) ซึ่งได้หารือเกี่ยวกับประเด็นผู้หนีภัยการสูบจากพม่า โดยฝ่ายไทยได้ย้ำถึงแนวทางการดึงพม่าเข้ามาในกระบวนการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ การเตรียมพร้อมให้ผู้หนีภัยการสูบฯ สามารถเดินทางกลับประเทศไทยเมื่อสถานการณ์ขัดแย้งคลี่คลายลง โดยระหว่างนี้หน่วยงานของไทยจะได้เข้าไปมีบทบาทมากขึ้นในการบริหารจัดการพื้นที่พักพิงชั่วคราวสำหรับผู้หนีภัยการสูบฯ และประเด็นผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรHINGYA ซึ่งข้าหลวงใหญ่ฯ ระบุนักติว่ามิใช่เรื่องมิติสิทธิมนุษยชนอย่างเดียว แต่มิติอันน่าจดจำอีกประการคือความมั่นคงแห่งรัฐด้วย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ย้ำถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาอย่างครอบคลุมและทั้งหมด

๒.๓.๓ ผู้อำนวยการใหญ่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (Director-General, International Labour Organization – ILO) และผู้อำนวยการใหญ่องค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถาวร (Director-General, International Organization for Migration – IOM) โดยฝ่ายไทยได้ขอให้ทั้ง ILO และ IOM ช่วยเหลือแรงงานไทย รวมทั้งในการเดินทางออกจากลิเบียได้อย่างปลอดภัย ซึ่งฝ่าย IOM ได้แจ้งให้ทราบถึงการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวในบริเวณชายแดนประเทศไทยนี้เช่นเดียวกับ อิรัก และอิริยาบถ เพื่อช่วยเหลือคนต่างด้าว แต่ยังคงมีข้อจำกัดทางการเงิน ซึ่งฝ่ายไทยได้เสนอว่าไทยมีความสามารถให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีโดยการส่งหน่วยแพทย์และกาชาดไทยไปให้บริการที่ศูนย์ฯ การบริจาคมความช่วยเหลือรูปแบบต่างๆ และพยายามจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงิน รวมทั้งจัดส่งเจ้าหน้าที่กงสุลไปประจำที่ศูนย์พักพิงชั่วคราว เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารเดินทางให้แก่แรงงานไทย ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้ประสานกับ IOM ดำเนินการตามข้อเสนอต่างๆ ข้างต้นแล้ว นอกจากนี้ ยังได้ย้ำถึงความสำคัญที่ไทยให้แก่กระบวนการประชุมระดับโลกว่าด้วยการโยกย้ายถาวรฐานและการพัฒนา (Global Forum on Migration and Development - GFMD) ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการโยกย้ายถาวรฐานระหว่างประเทศและความเชื่อมโยงระหว่างการโยกย้ายถาวรฐานกับการพัฒนา โดยมีการประชุมประจำปีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2550 และมี IOM เป็นฝ่ายเลขานุการ

๒.๓.๔ ผู้อำนวยการใหญ่องค์กรอนามัยโลก (Director-General, World Health Organization – WHO) ซึ่งฝ่ายไทยได้แจ้งให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมสาธารณสุข

ในฐานะ...

ในฐานะส่วนหนึ่งของการด้านเศรษฐกิจและสังคม อาทิ การเพิ่มรายได้ให้แก่ชาวนา การประกันสังคม และการประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยไทยยังให้บริการสาธารณสุขแก่ผู้ป่วยจากประเทศเพื่อนบ้านที่ข้ามฝั่งมารักษาตามโรงพยาบาลตามแนวชายแดนด้วย ซึ่งไทยสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่นได้ นอกจากนี้ ยังได้หนุนยกประตีนการเพิ่มบทบาทของกรอบ Foreign Policy and Global Health (FPGH) ซึ่งไทยเป็นสมาชิกการส่งเสริมการเข้าถึงยา และการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตยาเพื่อส่งเสริมการผลิตยาซึ่งสามารถด้วย

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศยังมีโอกาสพบหารือกับประธานสมัชชาสหประชาชาติเกี่ยวกับสถานการณ์ในลิเบีย การช่วยเหลือแรงงานต่างชาติ ความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเขตแดนไทย-กัมพูชา การปฏิรูปคณะกรรมการตีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ และการประชุม High-Level Meeting on HIV/AIDS ที่จะมีขึ้นในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ ที่นครนิวยอร์ก รวมทั้งได้เข้าร่วมกล่าวถ้อยแตลงในการประชุมว่าด้วยการลดอาวุธ (Conference on Disarmament - CD) ซึ่งไทยได้แสดงความกังวลความไม่ก้าวหน้าในการดำเนินการลดอาวุธ และเห็นว่าความสำเร็จในการลดอาวุธต้องอาศัยเจตนาaramณ์ของรัฐสมาชิกและการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างกันด้วย

ในภาพรวม กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนว่า การเข้าร่วมการประชุม HRC สมัยที่ ๑๖ ครั้งนี้ ทำให้ประเทศไทยสามารถยืนยันเจตนาaramณ์ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งในระดับประเทศและในระดับระหว่างประเทศ และส่งเสริมบทบาทและภารพลักษณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของไทยในเวทีสหประชาชาติได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นโอกาสซึ่งประตีนต่างๆ เพื่อให้ต่างประเทศและสหประชาชาติได้เข้าใจดียิ่งและแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ของไทยที่เกี่ยวเนื่องกับสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย และมนุษยธรรมได้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

๘๙ - ๗๕

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๒๕๕

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔